

Statisztáló diákok.

Néhány szó egy új „iparágról”.

A budapesti kereskedelmi és ipariskolák fehér tantermeibe az utóbbi időben egy irtózatos mételey fészkelte be magát. Mindinkább nagyobb arányokat öltve, már-már járványszerűen terjed Budapest tanuló ifjúsága körében és ha idejekorán nem intézkednek az illetékes fórumok, igazán nem tudni, hova fog fejlődni ez a testet, lelket egyaránt megrontó veszedelem. Több budapesti színháznál; így a Nemzeti—Opera—Budapesti-Színházban egész rendszerré vált, hogy fiatal kereskedelmisták és ipariskolai tanulók statisztáljanak előadásaik keretében. Diákjaink szini statisztálása nem új dolog. Évek óta üzik ezt a furcsa mellékfoglalkozást, melyet a legjobb akarat mellett sem tarthatunk összeegyeztethetőnek az iskolai komoly munkával. E sorok írója múlt évben felkereste dr. Schiach Bélát, a kereskedelmi-iskolák kitűnő főigazgatóját, hogy felhívja figyelmét színházainknak jóhiszeműen elkövetett káros akciójára. A főigazgató ur akkoriban rövid rendelet útján eltiltotta a hatáskörébe tartozó intézetek növendékeinek a színházakban való statisztálást. A tiltó rendelet természetesen megtette hatását és a diákok abba hagyták művészi (?) munkálkodásukat. Ez évben azonban — ugylátszik tiltórendelet hiányában — diákjaink újból kedvet kaptak a statisztálásra és a múlt évinél sokkal több diákstatisztát találunk a színházaknál.

Ezek a fiatal urak az iskola padjaiból egyszerűen átlejtének a színházak kulisszái mögé, ott levetik köznapi köntösüket, helyébe csillogó mezt öltönek, oldalukra villogó kardot kötnek, ábrázatukat rikitóan kifestve, imponáló bajuszt meg szakált ragasztanak csupasz pofázmányukra. A kar szép és nemszépeit egyszerűen letegezük, megcsipdesik gömbölyű vállacskaiknak ingerlő pomádés silhüetjét, mert hát ők a nép, a katonák, a szolgák, meg a — Nebuló Pisták az alsó c-ből. Ennek tetejébe kapnak eme kulturális fáradozásaikért esténként 2 K-át, ehhez jön még a hazulról kapott néhány korona és a színház után a kultúra nemes jegyében dorbézunk, züllünk másnap reggel 4 óráig, amikor is óvatosan meglapulva surranunk be valamelyik bérpalota ilyenkor nyitott kapuján.

A tanárnak feltűnik a tanuló gyakori kimaradása, dult, sápadt ábrázatja, nem tudja mire vélni annak különös magaviseletét. Odahaza is feltűnő lesz a gyerek gyakori főfájása, egészségtelen arcszíne. Figyelik; míg rá nem jönnek a do-

log tulajdonképpen nyitára. A mi az igazságot, színművészetre appellál, meg aztán keresnek is, a szülők erélytelenek, sőt némelyiknek, bátran mondhatjuk, a legtöbbnek hizeleg is az a tudat, hogy az ő drága csemetéje Márkus Emiliával meg Környeivel együtt komédiázik a színpadon és tovább marad minden a régiiben...

Nos hát a botrányos állapotoknak egyszer és mindenkorra véget kell vetni. Legvehemensebben kell tiltakoznunk s a leghatározottabban viszszautasítjuk színházainknak jóhiszeműen elkövetett társadalmi életünket megméltelyező eb-beli akcióit, hogy siheder, éretlen gyerkőcöket rángassanak ki az iskola padjaiból, feslett életü falai közé. Mert még ha a legridegebb objektivitással nézzük is a dolgot, komikusan groteszk valami, hogy a még néhány órával azelőtt az ifjúság tiszta, öntudatlan lelkiületébe oltott erkölcsök, csupán színházaink egyéni érdeke folytán kipusztuljanak. A színházaknál nem tudnak a dolgok ennyire előrehaladott stádiumáról, az iskolák érdemleges vezetőségétől pedig nem kívánható, hogy sokoldalú munkálkodásuk mellett ily dolgokra is kiterjedjen figyelmük s így csakis a diákok szüleinél keresendő a baj tulajdonképeni kufforrása. Mert hiszen ha az ügyet közelebbről vizsgáljuk, a mi statisztáló diájkaink nem is annyira elitelendők. Az ő szemükben a fényes jelenségekben bővelkedő rivalda olybá tűnik, mint a teorikus élet egyik legragyogóbb örömteljes fázisa. Természetes, hogy izgatja a vagy, hogy annak közelébe férközve, megízlelhessen

Budapestre vonatkozó újságokból

Szerző R. P.
Cím Statisztáló diákok.

Forrás: Pesti napló

Bp.

(Hely)

1913

(Idő)

11/2

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Osztályozás

371.5

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helyszám

inyciklandó csemegéit. Ilyen külső csábító képkel a rendesnél is markánsabb erkölcsi akaratnak és vezetés drákói szigorúságának kellene a szülők részéről megnyilvánulnia, hogy a kellekző kósza vágyak még gyökerükben elfojtassanak. Ámde a szülők nem képesek akarataknak érvényt szerezni, energiátlan, gyöngé lények, kik, mondhatnám, legtöbb esetben direkte gyermekeik befolyása alatt állanak.

Nyilvánvaló, hogy ezek után nem marad más hátra, mint, hogy legautentikusabb forumként, maga a kultuszminiszterium lépjen közbe és radikális eszközökkel orvosolja az orvosolni valót.

Kommentárként pedig a következőket: E sorok írójának pozitív adatai vannak a diák-statiszták szervezetének legapróbb részleteiről is. Az illetékes forum leghevesebb unszolására sem voltam hajlandó azokat kiszolgáltatni, amennyiben számoltam annak súlyos, kellemetlen következményeivel, melyek végeredményképpen is csak a szülőket sujtának. Kijelentem azonban, ha ezek után sem szünne meg uraságtok ilyfajta művészi tevékenysége, adataimat kérhetetlenül az illetékesek rendelkezésére fogom bocsájtani.

Nem gondolnák tisztelt nép, katonák, fegyveresek, szolgák, stbiek, hogy Önöknek sokkal tanácsosabb volna az árukalkuláció meg a francia kereskedelmi levelezés rejtelvei fölött elmélkedniök?

(R. P.)